

Núm. 603

Any XIII

Barcelona 22 de Mars de 1900

AJUNTAMENT

SETMANARI CATALÀ

10 CENTIMS lo número

Sra. Teresa Mariani.

Cèlebre actriu dramàtica italiana

De dijous á dijous

¡VISCA LA TECA! — ¡HUMANITAT!

has enterat, Pierrot, dels techs y festas qu' han tingut lloc en honor de la oficialitat de la fragata argentina «Presidente Sarmiento»?

—Sí, estimada esposa, y sols hi sentit no ser invitat á àpats tan succulents y á festas tan espléndidas, perque com que diuhen que s' han celebrat pera deixar probat que 'ls pobles llatins viurán sempre units pe 'ls lassos de germanó, jo 'm proposava demostrar devant d' un plat de macarróns ó d' una cuixa de pollastre, que soch un perfecte individuo de la rassa llatina.

—Jo crech qu' aqueixas simpatías de rassa, son torterías que no conduheixen en lloc.

—Sí, filleta; aquí, que tot se celebra omplint l'estòmach, conduheixen a la ben provehida taula d' alguna fonda, ab la particularitat de que casi sempre, no son los que s' atipan los que pagan lo cùbert, sino 'ls qu' han de contentar-se ab la lectura del menú servit lo dia avants.

Home, malament hauriam donat mostra de la fama de galants y cortesos que vers los forasters tenim, si haguessim permés que 'ls marinos argentins haguassin tingut de pagarse 'l gasto.

—Es clar; pero pera demostrar lo carinyo a una persona, no es precís portarla á taula, basta donarli una estreta abrassada, d' aquellas que no deixan lloc á dupte. Passo per alt, que 'ns desfém en atencions y cuidados á individuos de rassa determinada—encare qu' aqueixas distincions de rassa han de ser odiosas al Criador—pero aixó d' anarse á atipar los uns, mentres los altres ensalivan, no ho trobo prou conforme.

—Per ventura no s' han atipat los concejals, en representació nostra?

—No ho dupto, pero per aquets actes de la farta-nera, convindria que 's posés en práctica lo propost per un regidor quan la vinguda de la esquadra francesa ó sia que pera obsequiar als hostes arrivats á la ciutat comtal, cada edil se grates la butxaca.

—No es possible que tal proposició fos aprobada?

—Fou ascoltada com qui sent ploure, y ab rahó tal vegada, perque no ha d' arrivar á tal extrém lo desprendiment dels nostres regidors. Per mí, bastaria que prenguessin l' acort, de que quan se tractés d' obsequiar als individuos d' una esquadra ó a algún personatje important, se determinés per medi de sorteig, quins vehins de Barcelona han d' anar á sentar-se á taula pera devorar las apetitosas viandas en representació de la Ciutat.

—Potser que fessis una instancia al Ajuntament?

—Jo m' en guardaré com d' escaldarme: hi perdria 'l paper sellat y 'ls passos. Per ara, per' que las mevas manifestacions no 's puguin pendre á mala banda, 'm contentaré cridant: ¡Viscan los marins de l' Argentina!

* *

—Sembla, Pierrot, que 'ls inglesos al fi s' han expolsat las moscas.

—Tractantse d' inglesos, que son lo torment de mitja Humanitat, ja 'm figurava jo que 'ls boers y 'ls burghers s' en farfan set pedras, perque devant de la perfidia d' un anglés no hi há mes solució que 'l suicidi, pero no 't puch permetre que donguis lo nom de moscas á n' als braus sud-africans que preferint son honor á sa vida, son capassos de lluytar fins á morir. Ja vaig dirtho un' altra vegada: Devant de la forsa, no hi ha resistencia, pero 's sufreixen derrotas tan glorioas com una victoria; derrotas qu' enobleixen al poble que n' es víctima. ¡Brava victoria la qu' alcansa cent homes contra un home sol!

—Pero 'ls grans pobles, los que 's titulan civilsats, poden consentir una lluyta tan desigual?

—Ay, Tomasa! ¡Aquet mon que trepitjém es l'imperi del mes fort! ¡No existeix altra rahó, digna de tenirse en compte, que la torsa bruta; la forsa moral per sí sola, no té cap valor ni apreciat!

—Los fets te desmenteixen. No fa molt nosaltres mateixos, 'ns vejerem obligats á tolerar la intervenció d' una potència.

—Perque eram débils, Tomasa. Las grans potencias intervenen sols, quan tractan de ferse la part del lleó; no travallan mai, per mes qu' ho declarin, per humanitat, ni per amore al arte com los personatges d' una famosa sarsuela. Si han d' havérselas de potència á potència, 's retreuen, per por de deixar algún unglot en la lluyta y per alló de que, llops ab llops no 's mossegan. Del mapa, sols hem de desapareixe los petits; ja va dirho un polítich anglés.

—Pero 'l Deu de céls y terra, pot permetre semblants atropellos?

—Feyna tindrà si havia d' ocuparse de las miseras humanas. Després de tot, convenient será qu' apliquis ara la filosofia del poeta:

«Vinieron los sarracenos
y nos molieron á palos,
que Dios ayuda á los malos
cuando son más que los buenos.»

PIERROT DE LA TOMASA.

L' ànima al cos

Y bé que no ho vols? davallo de ma alsaria
fins a posarme al ras de ta miseris.
¿Per qué la veu ha resonat altiva?
¿Per qué somoure ma tranquila estad?
¿Per qué d' un somni sentne una certesa,
nas preés fins a mi ab orgull alsarte?
Tu qu' ets teixit de venas enllotadas
que creus serme igual, quan jo a vo'ar comenso
allí hont lassa se detura l' àliga,
per que l' alé per enfilars' li manca?

Tu ho has probat: la seixuguesa teva
clavat al llot i' ha retingut, llavoras
y no podent fins a mon ras posarte,
donchs son esperit de divinal eixida,
girant los ulls de la segura guia
que 'ns da la veu que de la fe ne brolla,
a ma existencia li has negat lo esser,
sens veure joh foll! que renegantme 't feyas
igual al cá que, si a ta veu s' abaixa,
es perque 't sent eix esperit que negas.

¿No 'm sen's, respon, dins ta carnosa màquina?
¿Acció no dono a los incautes membres?
Si els cendra tot que pué, per qué sent poca
ta forsa del lleó 'ls brius acaparas?
Si jo no só jd' hont treus, d' hon treus l' ide?
Que vol dir e juhi? que vol dir pens?
La carn, sent pol's, no mes fa llot, no crea
eix altre món que al esperit enlarya;
no s' alsa tant qu' endevinar ne puga
que l' astre lluhent un món de terra amaga,
que 'l món rodó tot per si sol s' aguanta,
que 'l llum té cos pu' està amarat lo núvol,
que 'l ayre niuha dins del mar y alena
lo peix feixuch que surador hi corre.

Se 'n pot dir res de l' amorosa y tendra
santa emoció que envers al cel nos crida
quan lo greu dol ab s' agulló 'ns corseca?
Y gen lo que 'ls héroes al combat ne llansa;
y en lo que 'ls martres a la mort endressa,
no hi veus joh cos! del esperit la mostra?
Y lo que 'l cor del criminós roseiga
ne serà sols una quimera, un somni?

No es somni, no; n' es l' ànima que 's queixa
perque lo cos al dol etern la lliga.
Es l' ànima que 's plany al contemplarse
a un mal e'ern ben justament dampnada
per culpa sola d' un pilot de cendra!
No es somni, no; qui créu ne diu conciencia:
qui té mes fe, la veu de Deu l' apella,
es lo fidel de la balansa eterna
que nostres feits tot sospesant judica.

Nega l' esperit: nega fi's Deu; pots ferho,
la voluntat com liure qu' es, no 't priva;
mes per negarme a mi, tindrás de valdret,
del seny, del giny, del pensament, l' arbitre
fi's de l' esprit que ab un no es res batejas;
mes per negar a Deu tindrás de valdret
de carn que mous, del ayre que respiras,
de la terra que petjas, obras santas
d' Aqueil que, bo, fins renegarlo 't deixa;
com l' huracá que si somou las penyas,
arrenca pins de centuriosa vida
passant per sobra de la dura terra
bruelant, rompent, tronant ab mortal furia,
ne deix segura a la formiga débil
que un gra de blat vers a son cau tragina.

+ FRANCESCH PELAY BRIZ.

Presentació

I los presento a la Sofia,
la que avants sempre tenia
pretendents molt elegants;
va passar de dia en dia
y al fi va quedar per tia
¡va quedar per vestir sants!

Quan algú la demanava
promple ab ella 'l comparava
y trobava que era poch;
ara molt més poch es ella.
¡Ja ha caygut a la paella!
¡Ja ha sortit fora de joch!

Avants era sa carona
com la lluna, de rodona,
pero s'ells, ha perdut tant
que ara es seca, molt buydada,
llargueruda y aprimada
com la cara de un cessant.

Son color tan bonich era
que 'l que 's ven com de primera

prop d' aquell sòra rebuig.
y ab lo cambi que ha fet ara
la pobreta fá la cara
de color de gos com fuig.

Lo seu cutis treya un brillo
com un quadro de Murillo,
era blancn y refinat,
y ara 'l té tot piè d' arrugas
plé de grans y de berrugas,
casi sembla pell d' escat.

Era esbelta com la rosa,
més tendreta y més hermosa.,
era un tipo encantador,
y ara pobrera fá una fatxa
que al trobarla per la platxa
si vaig sol fujo de por.

Los seus ulls o hom que 'ls veja
de primer moment se creya
que per 'lli 's calava foch,
y ara sembla sa mirada

la llum trista y apagada
de la llantia de sant Roch,

Caminava lleugereta
com la tendra colometa,
que 's prepara per volar,
y ara igual que una tortuga
sembla que la malastruga
no la dexi caminar.

Ja no sab lo que li passa
y al que un temps va dar carbassa
ara busca per marit,
y ell li diu: —Ja no m' engrescas,
si per altra part no pescas
ja 'e 'n pots entorná al llit.—

Aixó passa a la Sofia
la que avants sempre tenia
pretendents molt elegants;
ara plora nit y dia
¡li sab greu quedar per tia!
¡li sab greu de vestir sants!

JOAQUÍM ROIG.

GUERRA ANGLO-BOER

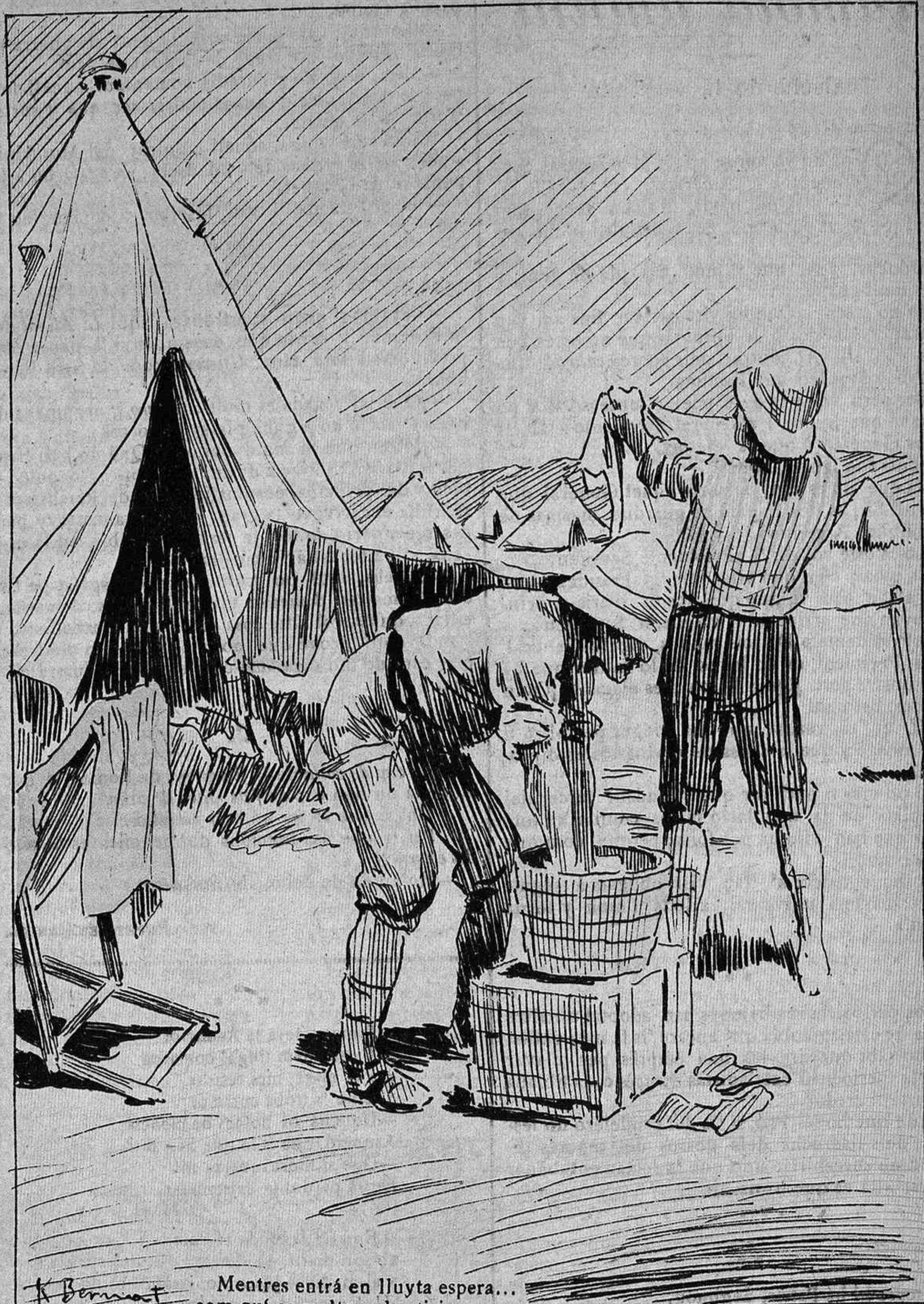
LA TOMASA

Fa l' artilleria anglesa
disparos ab gran furor,
esperant la hermosa presa
d' uñas ricas minas d' or.

K. Bernat

LA TOMASA
GUERRA ANGLO-BOER

Mentre entrá en lluyta espera...
com qu' es molta sa bruticia,
l' inglés demostra pericia
exercint de bugadera.

Rambla amunt

— Diálechs de la vuytada

QUE no vá veure arrivá al «General Sarmiento» d' Amèrica? — ¡Qué havia d' aná á veure, sant cristiá! ¡Si jo al parlarme de Generals, ja 'm s'ublevo!

— Donchs, á fe, que 'l moll era plé de gent; y qu' es molt guapo.

— Jo ho crech! ¿Que ha vist arrivar fins ara cap General d' Amèrica ó de Filipinas que no estés ben fresch y aixerit? Al contrari dels pobres *caloyos*, que tots han arrivat fets una llàstima.

— Be; pero vosté 's descapdella sense solta y no sé que té que veure 'l «General Sarmiento» ab 'ls nostres Generals á que 's refereix.

— Tots son iguals, home!

— Es que no es cap persona aquet General que jo li vull dir; es una fragata de guardias marinas de la Repùblica Argentina.

— Ah! Vosté vol dir 'l «Presidente Sarmiento.»

— Es igual; com que allá tots 'ls Presidents son Generals, d' aquí vingué que fins 'ls diaris al principi deyan que arrivava 'l «General Sarmiento» y no 'l «Presidente.» De tots modos, díguli General, díguli President, es un barco de lo millor que ha visitat nostre port. ¡Quin barco mes elegant! ¡Quin ayre mes distingit!

— ¿Y qu' es veritat que ha vingut per altre fi que s' amaga y que la causa de sa vinguda es diplomática?

— Jo no mes li puch dir que l' ajudant tercer del renta-plats de la tripulació m' ha confiat ab tota reserva que han vingut per forsa; porque com que rodan 'l mon...

— Ja ho entench; s' han vist obligats á seguir aquella màxima universal: «Roda 'l mon y torna al Born.»

**

— Los periódichs madrilenys han adoptat un altre sistema de catalanofobia qu' encare 'ls fa més petits. ¿Qué no sabs que ara las han emprès per clavar á tots 'ls periódichs catalanistas *enragès* cada fiblada que canta 'l credo?

— Prou que ho sé! Prò, si 'ls del candelero no fessin cas dels lladruchs dels gossos del reporterisme aixó no succeiria; sino que 's deixan entabanar y ¡miral! allá va que trona.

**

— Encare hi há Patria, Segimón.

— ¿Qué vols dí ab aixó? ¿Per què ho dius?

— Ho dich perque 'l cop de génit d' aquell guarda-passejos del Parque es una demostració palpable de que encara hi ha homes á Espanya.

— Ah! Parlas per aquell que va fer detenir l'

exèrcit dessota 'ls arbres del passeig enjegantlo á .. passeig també.

— Ben net; ¿de quan ensá la gent de guerra te dret á trepitjar lo terreno de la gent de pau?

— Mira, noy: no t' enredis comentant aquell fet, perque tractantse d' armas podria ser que 't surtis 'l tret per la culata.

— Siga com vulga, aquell empleat del Municipi, á pesar dels canòns dels Maüsers va agafarho á la punta de la bayoneta.

— Sí; prò també 'l van fusellar... d' empleo y sou.

**

— Veyám si quan s' estrenará aquí *L' Aligot* de 'n Rostand, l' actriu que desempenyi 'l paper de protagonista será tan... *Guerrita* com la Sara Bernhardt

— ¿Qué tal vegada es molt... torero l' argument ó passa l' acció en a guna plassa de toros?

— ¡Mireu que 'n sou d' animal! ¿Qué no heu llegit 'ls diaris? 'S tracta d' un assumpto.. napoleó-nich y del principal personatje (duch de Reichstadt se n' ha encarregat la gran actriu francesa; y per desempenyarlo ab tota la realitat possible en la escena, s' ha fet tallá 'ls cabells.

— Donchs, aquí ho trobarán massa agafat pe 'ls cabells nostras *damas* de teatro. Primé 's deixarián tallar.. qualsevol altra cosa antes que la cabellera.

— D' aquí prové que no 'n tením ni 'n tindrém may cap de tan *esquilada* com ella de primera actriu.

**

— Lo cap de colla de la Empresa de Romea, si que va doná un bon cop de *fals* antes d' ahir.

— Oh! si que va fer un bon benefici.

— Per triarse las funcions de benefici es *la vivó del estornell*

— Ho entén de debó; ab *franquesa*.

PEPET DEL CARRIL.

— Porant deya la Asunció:

— A casa hem iingu* consulta per la mare, mes resulta que no 's troba curació.

— Donchs los homes de ciencia Asunció, que 's lo que han dit?

— Que si mort rqueixa nit haurá perdut la existeuciar

E. M. H.

Entrá á la fonda la Pacr ab son marit, en Bertran, y al mosso: — ¿Que monjaràn?

— Una arengada ab casaca?

— Y com que de gana frisa, al moment, li respon el·la:

— Més m' estimo una costella en mánegas de camisa.

J. F. S. A.

MISTOS!

Un diputat—no se quin—va fer al à en lo Congrés l' autopsia à una pobre capsà, de las de cinch sentiments, demostrant que 'ns roban mistos, que 'l rascador no va bé, que 'ls cartrons son una estafa y hasta 'l precinto es dolent.

¡Molt bé! La idea aplaudeixo y estich molt conforme ab que la famosa Cerillera nos saqueja iniquament.

Pero 'l diputat de marras va deixarse en lo tinter, algo referent als mistos qu' es cent vegadas mes lleig que las molts picardias contadas al Parlament

Ell, al apoyar sas cífricas, com á modelo, tragué una capsà classe fina ó siga 'l tipo corrent.

Mes, lo diputat, ignora que á casa ceris estanquers hi ha capsas recomanadas que son un timo complert...

Després que la Cerillera las ha treit del magatzém, —faltant'hi quaranta mistos, unas menos y otras mes— ve encar l' estira cordetas, anomenat estanquer, trenca 'l precinto y fa saca, la meytat dels mistos treu, torna á enganxar lo precinto ab ayqua-cuyt ó coldcrém, —tacant de pas tot lo cromo y 'l rascador fent malbé— y aixís passa, que 'l que compra una capsà no adquireix mes que un robo... per entregas ó un timo per tot arreu.

Y, encare, sort que 'ls sis mistos que deixa, siguin complerts... que si 's desconta 'ls que 'l sofreva quedarse al magatzém, los que, un cop fan flamaraada s' apagan per sempre mes, los compostos d' una cera que no crema ni per Deu, y 'ls que, enganxats, al partirlos se 'n pert un sense remey, resulta, qu' aquell que compra una capsà .. ja está lles!... ¡L' ase 'm sum' si ab ella logra fumarse un puro complert, ó pujar tota una escala suposant qu' està al primer, que si està al tercer ¡paranjas! ¡gasta dos capsas ó tres!

Y encare no trech á comptes eixs capsas indecents que 'n diuhen *Mistos de cuyna* sent mes propis de semer.

També aqui l' ungla fan corre Cerillera y estanquers, y á mes la mixtura es feta ab una mena d' ungüent que deixa 'ls dits de las puntas, sets un fastich d' alló més.

La combustió d' aquets mistos, ve à ser un experiment per una classe de Química; un no sab qué admirar mes; si 'l castell de fochs que s' arma tot al voltant d' aquell blé, ó la canitat de sutje que la combustió produheix

Lo qu' es los mistos de cuyna, son distrests já fe de neu! perque un hom va per encendre lo cigarro innocentment y resulta ab un tatuateje que ni sa mare 'l coneix!

Persona hi ha qu' ab un misto de cuyna, 'n te suficient per fumarse unes u' eras, deixarse 'l ros re estraçet, posarse guants sens costuras, y encare si va un xich l'est, pot fabricar fum d' estampa y fer tinta per un mes!

Y no parlem d' aquets mistos que diu que van contra 'l vent. Algú i temps, los mistos d' escafeyan á molts, grans serveys; pero avuy 's necessari perque cremin un xiuet fer una iustancia á la Curia ó un memorial al Gobern.

Avuy, los tals mistos d' esca ja no van contra del vent so's van, contra la paciencia del que s' hi gasta diners. ¡Mentrestant, la Cerillera dividendos reparteix, y 'ls seus trempats accionistas fan la vida del burgés!

Jo, en lo lloc del discursayre que 's queixava al Parlament, no demano que 'l contracte quedí aboliit... ¡ca barret! Demano que als accionistas del monopolí establert, los fumin ab los de cuyna ben nussos de pel á pel, que no menjin fins que 'n tinguin un de classe fina encés, y... que 'ls hi donguin la pindola ab trenta capsas d' á deu.

M. RIUSECH.

DEL MEU TROS

Un pobre home tenia un ruch que estava, com se sol dir, ab la pell y l' os.

Va durlo á ca 'l menescal y aquest al veure la bestia ab la cotilla tan estreta, digué:

—Aquest animal, bon home, té un susto.

—¿Un susto? —respongué admirat l' amo del ase.

—Ni mes, ni menos: aquesta nit passada os deveu haver llevat ab camisa á donarli grà.

—A fe de Deu que may m' he llevat á la nit per donarli 'l pinso, ab camisa, ni sense.

—¿Veyeu? Aquí teniu 'l susto.

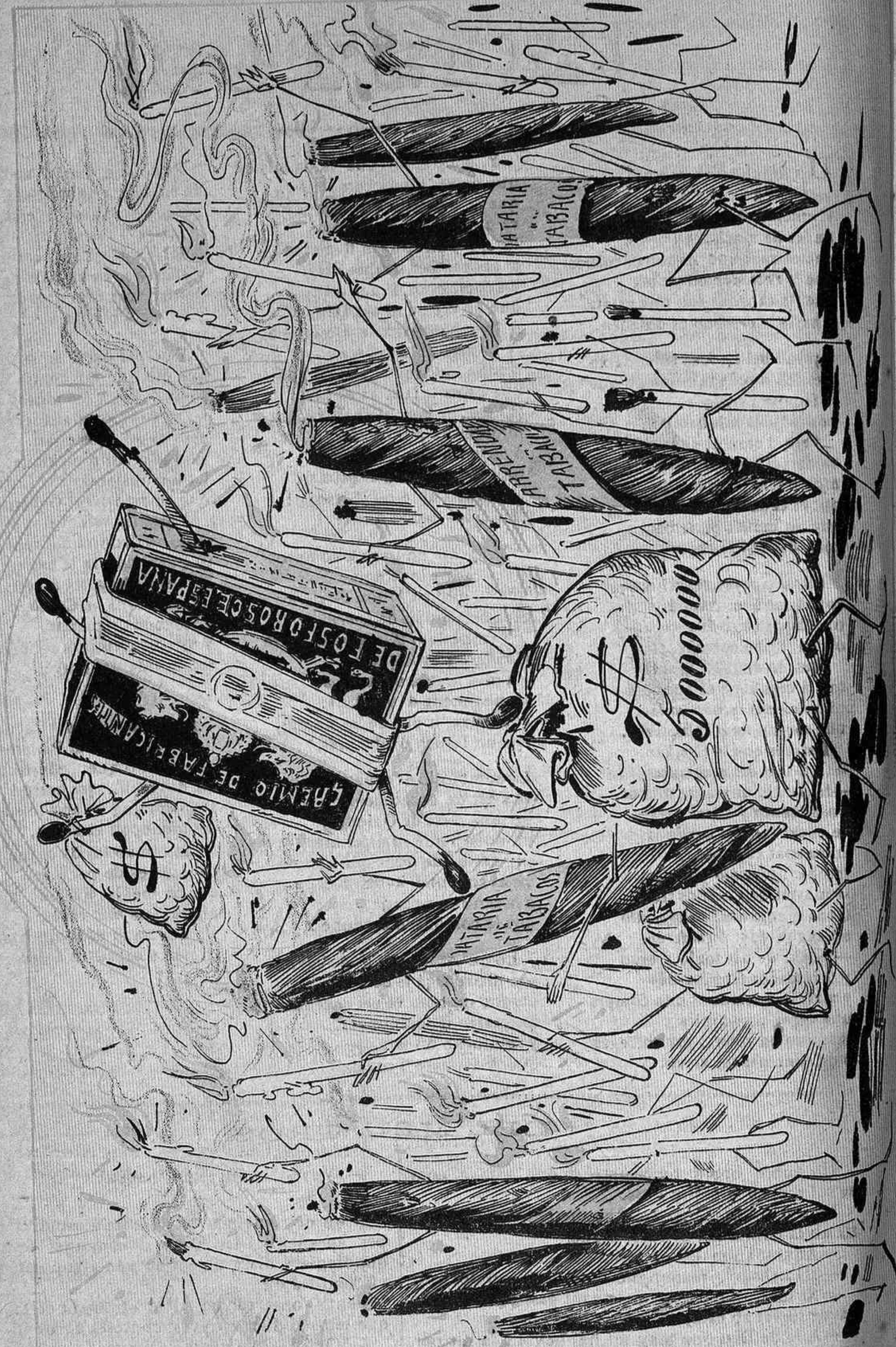
A un noy que may havia anat à estudi 'l posaren per aprenent; á las horas d' esmorzar feya veure que llegia 'l diari, diuent en veu alta cosas que havia sentit á dir.

Fentli observar un altre aprenent certa vegada que tenia 'l diari al revés, contestà amatent:

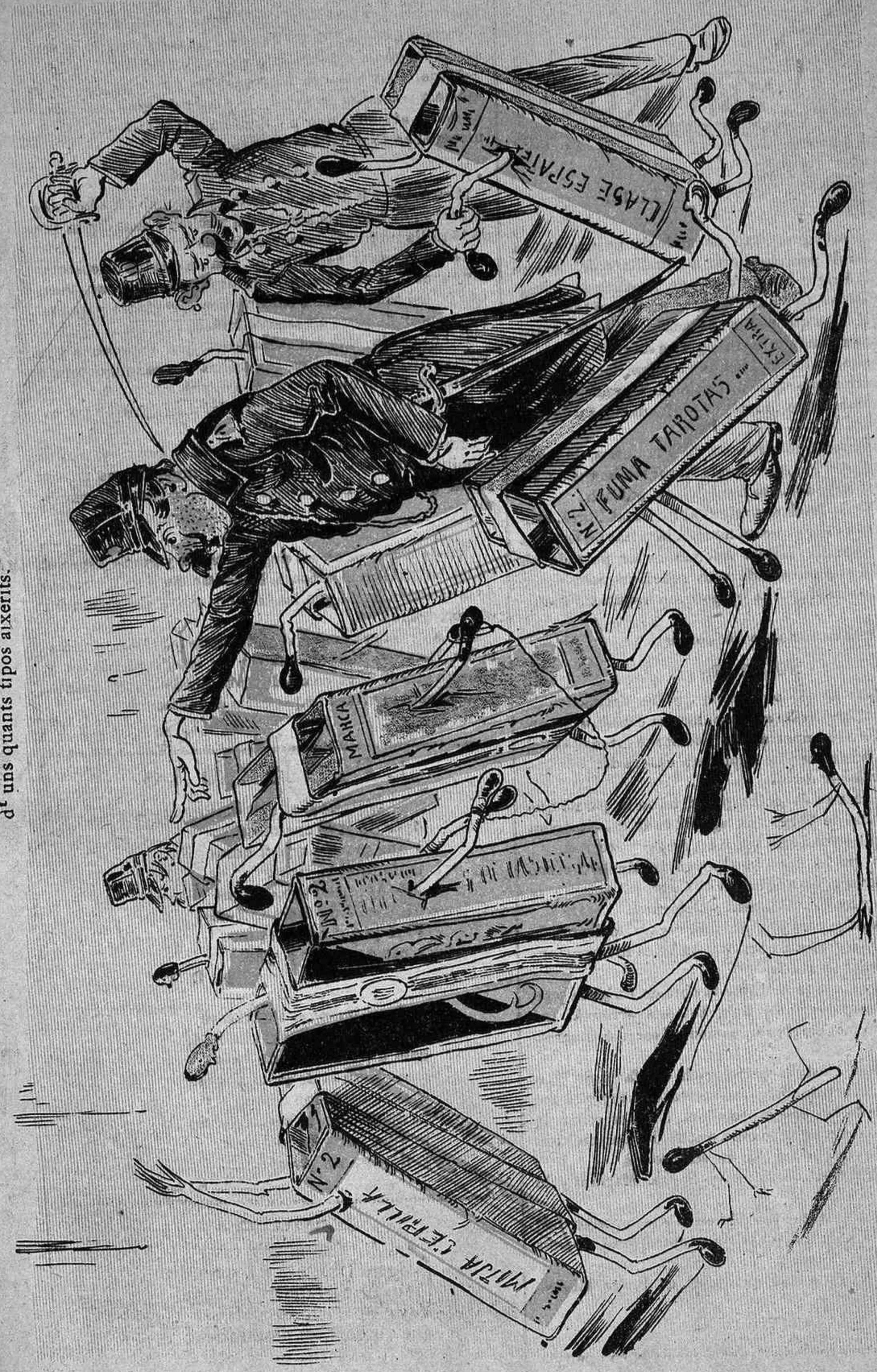
—¿Qué té que veure? ¿No veus que soch esquerà?

LA TOMASA

per J. LLOPART

Llumíos apoteosis
dels mistos y escanyapits
que son el gran monopoli
d' uns quants tipus aixerits.

En vista de las denuncias
d' alguns senyors diputats
així s' lligarán las capsas
y els mistos serán contats.

LICEO

Los tres concerts que s'han donat desde nostra última revista, han servit pera aquilatar las qualitats del mestre Sr. Nicolau al dirigir las sinfonias de Beethoven y fragments de *Tristano e Isolda* de Wagner, aixis com també los *Murmurs de la Selva* que per sa acabada execusió fou extraordinariament aplaudida hasta lograrse sa repetició.

L'Orfeó Català, ha lograt l'èxit ab la missa del papa Marcelo de Palestrina que sigué cantat ab una precisió y sentit tan notable, que conmogué profundament á la concurrencia.

De las tres pessas que cantaren de dita missa, lo *Credo* arrebatà d'un modo extraordinari, haventse hagut de repetir pera acallar lo aplauso frenétich del públich.

També dit *Orfeó* ha donat tribut al inmortal Clavé, cantant *Los xiquets de Valls* que en honor á la vritat no es pessa que 'ls resulti massa rodona. Ademés de ser portada ab molta lentitud, está faltada de veus suficients pera lograr lo resultat que sens dupte se proposa son reputat director Sr. Millet.

Pera avuy está anunciat lo sisé concert.

NOVETATS

Molt aplaudit sigué lo notable quadro dramàtic de Verga, titulat, *Cavalleria rusticana*, havent causat extraordinaria emoció son important argument é intensitat del assumpt, aixis com també la pintura exacta del odi que senten dos rivals per amor.

Ab tot y la justesa de color que hi ha en la passió que descriu lo quadro de Verga, 'ns agrada molt mes la ópera del mateix titul, bassada ab igual argument y escenas.

La execució que hi doná la companyia Mariani, sigué sumament acertada, distingintshi dita eminent actriu y la Sra. Pirovano y los Srs. Zampieri y Bolognesi.

Dissapte passat se posá per primera vegada lo drama de Giacosa, *Comme le foglie...*, obra que justificá lo important èxit que ha tingut en Italia.

Comme le foglie..., es sens dupte la obra de un gran pensador y conciensut escriptor, puig tot está arrancat del natural sense lo mes petit rebuscament ni escenas inverosímils.

Es tan detallat l'estudi psicològich que fa lo Sr. Giacosa de la familia arruinada, y tan acertat que arriba á penetrar al fondo del cor dels espectadors. No compreném la fredor ab que sigué rebuda la obra mestra del escriptor italià havent sols obtingut un èxit de compromís.

Se distingiren en son desempenyo la Sra. Mariani y lo Sr. Chiantoni.

Molt nos hauria plascut veurehi en lo desempenyo dels personatges al Sr. Paladini, y aixis no duptém que *Comme le foglie...* hauria arrebatat.

Pera ahir estava anunciat un drama de Praga titulat *L'ereditat*.

TIVOLI

Al variat y extens repertori que posseheix la companyia Bérges creyém se deu lo resultat que ha obtingut en aquet

teatro, ja que casi á diari logra veure escullidissa a concurrencia que no 's cansa de admirar las bellesas de las sarsuelas del género grande que 's posan en escena.

Actualment tenen en preparació la ópera *La Dolores*, la sarsuela *El anillo de hierro* y lo viatje de gran espectacle *La vuelta al mundo* que no duptém produuirá un plé* fenomenal en lo próxim diumenge.

CATALUNYA (Eldorado)

Eureka!, per fi dirá lo Sr. Molas, ja que ab *La alegría de la huerta*, ha lograt la alegría del públich y sens dupte que la taquilla ne tocará las conseqüencias.

La alegría de la huerta, es un bonich quadro de costums murcianas, y está carregat de situacions cómicas, encar que no del tot originals, bastant ben apropiadas y que feuen trencar de riure als espectadors.

Te ademés la seva nota dramática que impresiona y la música que la adorna es sumament fresca, juguetona é inspirada, per lo que entrá de cop al públich.

La execució sigué molt acertada, distingintshi los señors Gil y Nadal.

Creyém que encare que *La alegría de la huerta*, te molta asimilitud ab *La marcha de Cádiz*, principalment en son segón quadro, hi ha obra per tot lo que resta de temporada.

GRAN-VIA

La bella Monterde ab sos elegants trajes y gracia especial en los ballables que executa, ha continuat sent l'atracció de la setmana per lo que, las funcions s'han vist sumamente concorregudas.

Pera ahir estava anunciat lo debut de la célebre violinista Sta. Domingo, considerada per los inteligents ab tot y tenir no mes 18 anys, com á digna émula del gran Sarasate.

La setmana entrant ne parlarém degudament.

UN CÓMIC RETIRAT

EPIGRAMAS

—¿Vols vení al ball de Pinyata—
deya un jove enamorat,
á una casada, que 'l home
tenia fora, viatjant.

—Ay, no, Paco.—digué ella,—
ballá en Cuaresma es pecat.
Vina ja qu' aquell es fora,
y passèm la nit plegats.

M. B. T.

—Certa jamona 's queixava
de que, per més qu' ella seya,
com altres donas, no veya
que ningú al detrás li anava.
Y al sentirla don Simon
va dirli:—No es cert senyora;
jo veig portali á tot hora
al darrera un polison.

K. L.

Espurna

Lo dia que 'm vaig casar
¡vàlgam Deu, per mi, quin dia!
¡quin plaher! ¡quanta alegria!
Vaya, us tinch de confessar
que ab gust me descasaría...
per'... no tornarme á casar.

A. RAMPHILLS.

LA TOMASA
RETALLS

—Escolti, senyó *Martinas*. ¿Es vritat qu'are 'l govern contará las cerillas de totas las capsas?

—Por ahora, Tereseta, nosotros no tenemos orden de tocarne cap.

—Encare guardo 'l ram del dia de Sant Joseph.

Sombras endormiscadas d' un públich babau que ha vist la mort de Vagner per en Nicolau

**S. Ramon, 6
Barcelona**

CAMPANADAS

L'Alcalde accidental va dirigir la setmana passada un ofici al Capità General, participantli, que, à pesar de la oposició feta pe 'ls guardas del Parque, havian sos jardins sigut atravessats per un batalló d' infanteria.

Lo Capità General, com era de presumir, ha donat una satisfacció complerta al representant de la Ciutat, manifestant que 'l quefe de la forsa s' havia permés semblant llibertat, sense consultar lo cas á ningú, y que serian donadas las ordres oportunas per' que aqueix fet no 's repetís.

Res hi ha que dir contra las autoritats municipal y militar, puig s' han portat com debian; pero sense volquer ofendre á ningú, trobém un poch agafat pe 'ls cabells, privar als guerrers del bonich paissatje del Parque; ara que las plantas comensan á treure brotada.

Y sobre tot, no 'ns sembla acertat que se 'ls privi de passar per devant del monument à Prim, quina contemplació pot despertar en ells ardors bélichs y la emulació mes noble.

«*atlàntida*, en son últim número fà la revista del monòlech, ¡May més!, de nostre redactor *Pepet del Carril*, usant un llenguatje de *trinxerayre* que desdiu de la importància y cultura de dit setmanari.

Després del judici critich, just é imparcial dels portaveus de la premsa catalana, la oposició apassionada y poca-solta del revister de *l' Atlàntida*, resulta ridicula en extrém y fa tres cosas.

Tingui present l'autor del *suelto*, aquella màxima que traduhida textualment diu:—*A cada porç li arriva 'l seu Sant Martí.*

Ab pochs días d'interval, han sufert varias denuncias y ademés han sigut multats, nostres apreciats colegas *La Renaixensa*, *La Veu de Catalunya*, *La Nació Catalana* y *La Publicidad*.

De veras sentim lo contratemps que han tingut.

«Com se deya 'l personatje mitològich que pensant menjarse una criatura va empassarre una pedra?»

Era aquet lo deu Saturno, qui va engolir una pedra cuberta ab volqués que va presentarli Cibeles, creyent que devorava á son fill Júpiter, qu' acabava de neixe.

Hem de convenir en que 'ls deus tenian molt bonas tragederas.

RATAFIA DE NOUS

Nous tendres en número de quinze.

Clavells (especies)	1 gram.
Canyella.	1 »
Pell de taronjas agres	10 »
Esperit de vi.	4 litros.
Aygua.	1 »
Sucre.	2 kilos.

Tot, menos lo sucre, 's deixa en maceració per espay de dos mesos; luego 's filtra. Fin lment s' hi anyadeix lo sucre disolt ab aygua calenta.

A Montluçon (Fransa) existeix una antiga costum consistent en que á tot home que 's deixa pegar per la seva costella, 'e 'l passeja per la població montat en un burro y portant estrenyacaps. A la mà se li coloca una filosa, à tall de cetro.

Segons notícias, no fa molt, tingué lloch en lo punt indicat un espectacle de la citada indole.

Lo marit *ataconat* per la seva dona, al qual va dedicarse la festa, es un obrer d' una de las fàbricas d' aquella població.

Se 'l feu cabalcar d' esquena al cap del burro, portant penjat al coll un lletreiro que deya: «Estomacat per la dona y content.»

Aqueix infelis fou passejat per tota la ciutat, sen' objecte de las bromas mes pesadas.

L'espectacle—y que 'ns dispensin los vehins de Montluçon—resulta bastant salvatge, demostrant una vegada mes que l'Africa no comensa als Pirineus, com creuhen alguns.

Apart d' aixó, si aquí hi havia establerta semblant costum, no faltarian marits, que poguessin disfrutar del alt honor de passejarse en burro.

La Comissió revisionista qu' havia protestat telegràficament de que no 's cumplís l' ordre de llibertat als condemnats pe 'l procés de Montjuich, va rebre fa pochs días del Sr. Silvela un telegrama que traduhit al català, diu així:

«Me sorprén la noticia continguda en son telegrama, referent indultats Cambis Nous, als que creya en llibertat conforme á las ordres donadas. Comunico son prech al ministre de la Guerra, pera tréurels presó.»

Fàcilment olvidan las ordres rebudas, los subordinats del President.

En lloch de pagar sos ser eys ab moneda sonant, deuria satisférsels ab paperinetas de qua de pansa.

Y no estaría de més, que 'l President s' en quedés unas quantas pe 'l seu us particular.

«Ha existit algún filosop, que demostres un carinyo ext aordinari vers sos amichs?»

Sens dupte, qu' aquet filosop es Abaucas, qui en un incendi corregué primer á salvar á un amich seu que á sa muller y á sos fills, dels quals va morirne un abrasat per las flamas.

Havéntseli censurat son procedir, contestá: «Jo puch tenir mes fills; pero no un amich com aquet.»

CREMA DE VAYNILLA

Esperit de vi	2 litros.
Aygua	1 »
Sucré blanch	3 kilos.
Tintura de vaynilla	100 grams.
Essència de rosas	2 gotas.

Se barreja ab l' esperit la tintura de vaynilla y la essència de rosas; se dissol al foc lo sucré en l' aygua, y un cop fregat se barreja ab l' esperit donant coloració al conjunt per medi d' unes quantas gotas de tintura de cochinilla.

Ha existit algú mestre d' escola mes desgraciat que la majoria dels que actualment passan la pena negra?

Segons la història, deixa enrera als mestres de minyóns de la edat present, Sant Babilés, que fou bisbe de Pamplona, mestre d' estudi y va sufrir lo martiri.

Se pot escriure ab un escura-dents?

Joan Renat de la Chalotais, (procurador general en lo parlament de Bretanya) l' qual va provocar l' expulsió dels jesuitas per medi de dos informes sobre la constitució de l' ordre, trobantse près en la ciutadella de Sant Maló, va escriure, valentse d' un escura-dents y sobre paper d' embolicar sucré, unes célebres memorias, que cridaren de tal modo l' atenció de Fransa, que l' govern s' veié obligat á treurel de sa presó.

L' «Associació Popular Regionalista», ha obert una suscripció pera pagar las multas imposadas pe l' Gobernador Civil de la Província á alguns periódichs catalanistas d' aquesta ciutat.

Lo nostre aplauso á la esmentada Associació.

Y ja que la cosa s' ho porta gno fora prudent que l' Foment del Travall Nacional, que acaba de donar á Ataquines prova de sa filantropia, imités la conducta de l' Associació Popular Regionalista?

Al cap de vall, los rossinyols y l' passarells, son aucells catalans.

CREMA DE CAFÉ

Café moka torrat y molt . . .	250 grams.
Esperit de vi superior	2 litros.
Tintura de genciana	5 grams.
Aygua	1 litro.
Sucré	3 kilos.

Se deixa en maceració durant un mes.

REGLAM

Quedarém infinitament agrahits á qui 'ns pugui donar rahò del domicili del senyor SIXTO REBORDOSA (á) Llambrochs, de Manresa, puig en sa antiga direcció li hem escrit varias cartas y com siga que no contesta, 'ns fa teme una desgracia.

Com se tracta de un assumpto... interessant pera dit senyor, farà una obra de caritat qui 'ns pugui complaire ab la nota que demaném del domicili de dit senyor.

Telegrams

Del nostre servey... obligatori

PARQUE, á l' hora de fer la seva santa voluntat; Ja se qu' aquets jardins son del poble de Barcelona, pero jo hi passo ab la meva gent, perque 'm dona la real gana, y no hi haurà guardas, regidors, ni batlle que m' en privin. ¡Ahont s' es vist volguer tancar lo pas á un guerrero? ¡Boca abajo todo el mundo!

Un quefe.

CASA GRAN, á l' hora dels cremats; Acabo de participar á n' en Prim qu' avants de que aquell quefe y 'ls seus torrin á passar pe 'ls jardins de Barcelona, tindrán de passar per demunt del meu cadavre.

Domingo.

K. PITANIA, á l' hora de la diplomacia; Sis mots hi contestat á n' en Domingo: «Dispensa, Domingo, que no lo sabia» Fora del guarda suspès d' empleo y sou, 'm sembla que total no será rés.

Prim.

CAMASAJUDUME, á l' hora de la fugida; Jo que 'm creya qu' era tan senzill presidir una corrida de toros com fer de figura decorativa en una sessió municipal, si 'm descuydo l' poble bárbaro 'm lyncha. Un altre cop, que presideixi en Berenguer, que té mes bonas camas per corre.

Turró.

BARRA, á l' hora del enfadós: ¿Diuhen que l' altra nit van sentirse molts xiulets? Eran dels catanistas. ¿Diuhen que no van sentirsen gayre? Eran dels catalanistas. ¡A Espanya no mes xiulan los catalanistas!

Romero Romesco.

Epígrama

Un tal don Badiro Viure,
tan bromista era, que ahí,
sent gresca ab altres, morí
reventat d' un tip de riure;
y sa viuda avuy m' ha dit:
—Lo pobret ha tingut sort;
que si se 'ns ha mort, ha mort
al menos ben diversit.

M. C.

Se ven en bonas condicions un
MOTOR A GAS
DE UN CABALL DE FORSA,
sistema Escuder. Està en inmillorable estat; pot veures funcionar
en la Litografia de Ramón Estany,
Sant Ramón, 6.—Barcelona.

LITOGRÀFIA BARCELONESA

— de Ramón Estany —
6, SANT RAMON. 6 — BARCELONA

Art de portal*Tela y march 4 pessetas***SECCIO DE TRENCA - CLOSGAS****LOGOGRIPOS NUMÉRICHS**

1 2 3 4 5 6 7 8	-Poble català.
1 4 7 2 5 5 4	» "
1 6 2 5 5 7	» "
2 5 6 7 8	-Nom de dona.
7 6 5 8	» "
7 8 5	-Per amenir.
2 7	-Signo aritmètic.
8	-Vocal.
2 5	-Article.
3 2 7	-Poble català.
2 1 2 7	» "
5 5 4 1 7	» "
5 5 4 7 8 7	» "
4 1 1 6 4 5 7	» "
3 8 1 1 6 3 8 7	» "
7 8 5 8 1 7 8	» "
7 6 1 2 1 8	Frupta.
5 5 2 1 7	-Poble català.
3 2 7 8	» "
3 4 7	-Animal quadrúpedo.
5 8	-Article femení.
5	-Consonant.
5 8	-Article femení.
3 1 8	-Poble català.
8 7 2 7	-Carrer de Barcelona.

5 5 4 1 8	-Poble català.
3 8 1 7 8 7	-Aucell en plural.
1 4 7 8 5 6 8	-Nom de dona.
3 1 8 2 5 5 8 7	-Util de cuyna.
7 4 5 2 1 8 7	-Poble català.
7 8 1 8 6 7	» "
2 5 5 2 1	» "
7 6 5 7	» "
7 6 7	-Número.
9 7	-Una carta.
3	-Consonant.
4 7	-Animal.
4 5 6	-Per amenir.
7 8 5 8	-Poble català.
4 5 5 2 7	» "
3 8 5 2 1 8	» "
3 8 1 7 4 5 8	» "
7 2 1 2 1 4 5 7	» "
6 3 5 2 7 6 8	-En tots los pobles n' hi ha.
3 8 1 1 4 7	-Poble català.
3 4 7 4 5	» "
7 6 8 5	» "
7 4 5	-Astre.
5 6	-Número romà.
1	-Consonant.

1 2 3 4 5 6 7	-Poble de Catalunya.
7 2 6 2 4 5	-Lo que molts voldrian y no ho poden.
5 3 2 4 7	-Poble de Catalunya. (també)
2 6 2 7	» "
4 2 6	-Moneda.
6 2	-Nota musical.
7	-Consonant.

J. M. Pinos

SOLUCIONS

Á LO INSERTAT EN LO NÚMERO 602

Xarada.—Re-lli-nás.
Tarjeta.—La trompeta de la sal.
Logogrifo numérich.—Regolisa.

LA TOMASA
PERIÓDICH FÉTIU, IL·LUSTRAT Y LITERARI

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:

Espanya y Portugal, trimestre	1'50
Cuba y Puerto Rico,	2'50
Extranger,	2'50
Número corrent	0'10

Tota reclamació podrà dirigir-se a
Redacció y Administració de dit periódich,

— 6, SANT RAMON, 6 —

JOAN ROCAVERT.